

MAGYARÁG

VII. No 61
1938. Mar. 3

1 lei

APARE IN FIECARE ZI

Fondator:

PÁSZTOR EDE

Redactor responsabil:
Dr. SÁHY LÁSZLÓ

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
ORADEA, PIAȚA MIHAI VITEAZUL

Ezen a héten leteszik a köztisztviselők az esküt az új alkotmányra

București, március 1. Ma jelenik meg a Hivatalos Lapban az új alkotmányra teendő eskü végrehajtási utasítása. A rendelet szerint minden köztisztviselő a rendelet megjelentésétől számított hét napon belül köteles letenni az esküt az új alkotmányra közvetlen főnökének kezeihez, vagy pedig a szabályzatban előírt bizottság elé.

Felesküsznek az új alkotmányra a bírák is és azok a szabadfoglalkozásúak, (ügyvédek, orvosok, mérnökök) akiket a törvény kötelez eskütételre, mielőtt hivatásuk gyakorlásához kezdenének.

A rendelet kimondja, hogy azokat a köztisztviselőket, akik hét napon belül nem tesszik le az esküt az új alkotmányra, állásukról lemondottaknak tekintik és törlik a köztisztviselők névsorából.

Az eskütételre köteles szabadfoglalkozásúakat szintén azonnal törlik a névsorból, ahova csak az eskütétel után vehetők fel újból.

A tisztviselők márciusi illetményeit csak azoknak utalják ki, akik az esküt már letették.

FŐBB TARTALOM:

Bárdai kivégezte feleségét
egy német festő

Arankines egy 500 éves
házban

Ellopták a legújabb angol
bombavető repülőgépet

Működik a pénzügy-minisztérium felvilágosító oszállya

București, március 1. A pénzügyminisztérium közli, hogy az a hivatal, amelyet a közönség kéréseinek benyújtására állítottak fel egyheti működés alatt, a legteljesebb mértékben bevált. A hivatalhoz a vidékről számos levélbeli és a fővárosból sok személyesen beadott kérés futott be. A pénzügyminiszter senkinek sem ad kihallgatást mindaddig, míg az illető nem bizonyítja, hogy az illető a hivatalhoz benyújtott kérésére nem kapott valamilyen választ a minisztériumtól.

Megtiltották a jósok és jóvendőmondók működését

București, március 1. A munkaügyi minisztérium előterjesztésére a minisztertanács megtiltotta a jósok, jóvendőmondók, kézből jóslók, stb. működését.

Meg akarták ölni a kubai kormányzót

Havannából jelentik: A kubai kormány államrendőrsége kommunista összeesküvést leplezett le. Az összeesküvés vezetőinél talált okmányokból kiderült, hogy a kommunisták általános sztrájkot akartak kirobbantani s Laredo elnököt és Battista ezredest (az egykori őrmestert) el akarták tenni láb alól. A mozgalom akkor tört volna ki, amikor Battista ezredes Kuba valamelyik keleti tartományban tartózkodik. Eddig huszonhét kubai kommunistát tartóztattak le és még ötszáz egyén ellen bocsátották ki letartóztatási parancsot. A felkelést kívülről szították.

Az olasz diplomácia sikerének tartják a Balkán-konferencia határozatait

Belgrád, március 1. A hivatalos jelentés szerint Sztójadinovits jugoszláv miniszterelnök Ankarából visszatérően Szófiába érkezett. A bolgár miniszterelnök Sztójadinovits elé utazott a határra és így kísért Szófiáig. A két miniszter

elnök ez alkalommal beszélte meg Sztójadinovits későbbi hivatalos látogatásának az időpontját.

A római jelentések szerint a négy balkánállam értekezletének határozatai nagy megelégedést keltettek az olasz poli-

tikai körökben.

Párisban ugyancsak nagy felhajtást keltett a balkán államok értekezletének Olaszországra nézve kedvező határozata és ebben ismét Olaszország jelentős diplomáciai sikerét látják.

Halifax kinevezése miatt támadták az angol kormányt

London, március 1. Az angol alsóház legutóbbi ülésén Atlee őrnagy, a munkáspárt tagja, szövegelt Halifax lord külügyminiszterre történt kinevezését. Atlee őrnagy a vita során utalt arra, hogy az új külügyminiszter nem tagja az alsóháznak. Nem kételkedik abban ugyan, hogy Halifax lord bizonyos esetekben valóban értékes munkát kifejt, de fontos alkotmányjogi kérdésekről volt szó, amelynek értelmében a külügyminiszter mindenkor tagja volt az angol alsóháznak.

Sir Upton Sinclair viszont annak a véleményének adott kifejezést, hogy lehetnek esetek, amikor a főrendiházból kikerülő politikus igen alkalmasnak mutatkozhatik egy ilyen fontos tárca vezetésére. Winston Churchill ugyancsak

támadta a kormányt Halifax kinevezése miatt. A felszólalásokra Chamberlain miniszterelnök válaszolt és utalt arra,

hogy az angol diplomácia történetében nem volt még a külügyminisztérium élén alkalmasabb ember Halifaxnál.

Május első felében megy Hitler Rómába

Berlin, március 1. Berlini politikai körökben úgy tudják, hogy Hitler német birodalmi kancellár május első felében Rómába utazik, hogy visszatámassza Mussolini olasz miniszterelnök berlini látogatását. Hitler római tartózkodása idején a Quirinalban fog lakni. Rómán kívül látogatást tesz még Nápolyban és Firenzében.

Hitler egy hétig tartózkodik

Olaszországban s erre a hétre nagy programot állítottak össze. A tengeri, légi és száraz földi haderők hadgyakorlatokat tartanak. Külön ünnepségeket rendez a fasiszta párt.

Időjárás

Esős, borús idő, jelentéktelen hőszűkülettel.

Az új nagyszabású ajándék-akciónk 27. szelvénye

AZ ASSZONY TÖRTÉNELMI BOSSZUJA

A VILÁG SORSÁT FORDÍTOTTA MEG AZ EGYKORI KINAI CSÁSZÁR BOSSZUÁLLÓ FELESÉGE

Körülbelül hat-hét évszázaddal Krisztus születése után történt, hogy a mennyei birodalom császára, akinek sokféle címe között az Ég Fia elnevezés a legismertebb, új szokást vezetett be. A hatalmas birodalom sok-sok tartományából egyre-másra hozták háremébe a száz meg száz halványsárga színű kecses kínai szépségeit úgy, hogy a nagyhatalmu egyeduralkodó számára fáradságos lett volna mindegyik fő-, mellék- és oldalági feleségét megtekinteni. Volt neki egy udvari festője, aki megbízást kapott, hogy minden egyes új császári hitvesről készítsen egy képet. A festő, mint a kínai császári udvar minden udvari főfőtisztviselője, nem volt egészen férfiú, mert még fiatal korában gondoskodás történt, hogy ne adhasson okot a féltékenységre az Ég Fiának. Az eunuch testőrművészt éppen ezért női bájjá meghódítani nem lehetett, legfeljebb csengő taelekkel. A hárem új jövevényei ezért siettek megfelelő ajándék révén rábírni a művészt, hogy festményein minél igézőbben ábrázolja őket. Ez a körülmény a császári odaliszkkor karrierje szempontjából életbevágó jelentőségű volt. A császár ugyanis nem az eredeti feleségek felett tartott se regszemlélt, csupán a képek felett. Ha pedig az egyik kép megtecszett neki, elment ahhoz az asztalhoz, ahol vésett jadelapokból kartoték volt összes feleségeiről és megfordította azon feleségének lapját, aki történetesen megtecszett neki. A jadelap megfordítása annyit jelentett, mint amikor Stambulban a padisah zebkendőjét adta oda egyik odaliszkszájának: ez jelentette az illető feleség számára a császári kegyet, esetleg hataimait és karriert.

Egy szép új feleséget vittek a császári udvarba. A frissen jött a legszebb volt, amit kínai fantázia csak elképzelhet. Ezért feleslegesnek tartotta, hogy megvesztessék az udvari festőt. Készített is róla a pénzéhes udvaronc-festő olyan képmást, amely semmiesetre sem tűnhetett fel az Ég Fiának. — Nem is tűnt fel.

Egy szép napon a mennyei birodalommal szomszédos mongol khán tett látogatást a császári palotában. Ez a barbár, ha megharagudott, lovascsapatával a birodalom termékeny és gaz-

dag vidékeit. A császári palotát védő erődítményeken ugyan nem törhetett keresztül, de pusztításai révén lényegesen megcsökkentek a császári adóbeszedők által anélkül is megdézsmált adók. Ezért a császár elhatározta, hogy az idegen barbárt „megfőzi” azaz, hogy egyik feleségét neki ajándékozza. Választása az újonnan jött asszonyra esett, akinek képmása semmi különöse nem mutatott. Csak amikor a szégyenkező kínai szépséget meglátta, ámuld el. Ennyi bájt, szépséget még nem látott. Amikor a mongol khán az ajándékokkal együtt eltávozott, mély szomorúság

fogta el, maga elé hívatta az eunuch-festőművészt és csalásért legott fővesztésre ítélte, ami Peking egyik nyilvános terén meg is történt.

A kurtán-furcsán elajándékozott szépség bosszút forralt az Ég Fia ellen. Minden asszonyi befolyását elővette és új férjét, a mongol khánt, egyremásra biztatta, hogy betörésekre rendezzen a kínai birodalomba, ami meg is történt. Amikor az Ég Fia látta, hogy ennek fele sem írfia, megépítette a kínai birodalom Maginot vonalát, a kínai falat, melyen a mongol lovas seregek nem tudtak áttörni. Miután pedig a mongol pusztaságon

Aki 290 nyelven beszél

Frankfurti tanár ez a csodalény

A világ legtöbb nyelvét Schultz frankfurti egyetemi tanár beszéli. Az ötvenéves professor 290 nyelven tanult meg írni és olvasni.

Csaknem egész életét 20.000 kötetből álló és a világ összes nyelvein írt könyvtárában töltötte. Frankfurt egyik csöndes mellékutcájában, magános kis házában lakik a tudományos tevékenységét: az ember, akinek agytekervényei között 290 élő vagy halott nyelv szókincse és teljes nyelvtana elfért.

Valóban csodálatos, hogyan tanulhatott meg valaki 290 nyelvet, anélkül, hogy huzamosabb ideig elhagyta volna Frankfurtot, hogyan szivta magába mindezeknek a nyelveknek dialektusait, sajátosságait.

Schultz professzor tanulási rendszere

Schultz professzor 9 éves korában kezdett foglalkozni nyelvészettel. Akkor olasz románcokat énekelt. Tíz éves korában kezdte el rendszeresen tanulni az olasz nyelvet. A középiskolában a francia és angol nyelvek érdekelték elsősorban. A frankfurti egyetemen tanársegéddé lett, de elragadta a nyelvtanulás szenvedélye, lemondott a katedráról és egész életét tudományos tevékenységének szentelte. — Egyéni módszert kreált magának és szigorú munkaprogramnak vetette alá magát. Tíz-tíz éves időszakokra osztott munkaprogramba mindig 10–15 nyelv elsajátítását iktatta be. Nagy szeretettel és szorga-

lommal dolgozott és így tanulva meg a ma élő nyelvek nagyrészt és néhány régen meghalt, kiveszett és csak régi irodalomban felfedezhető nyelvet.

Nyelvtanulás hanglemezekről

Schultz tipikusan német módszerrel és pontossággal dolgozik. Főkönyvet vezet, melybe munkásságának kezdete óta minden nyelv tanulását, az első naptól kezdődőleg bevezeti és az előrehaladás minden fázisát szabályszerűen elkönyveli. A professzor nyelvtárába tartoznak a mesterséges nyelvek is, amelyeket „szabad idejében” sajátított el. Ezek az esperanto, ido, yolapuk, novilatina és okcidentalia.

Tanulási módszere, hogy az éppen megtanulandó nyelv nyelvtanából szintetikus kivonatot készít és azt párhuzam-

Magyar iparművész készítette Faruk egyiptomi király trónját

A magyarországi Mohácsra tegnap levél érkezett Kairóból, Pólya László iparművésztől, egy mohácsi tanár fiától. Kide-

rült a levélből, hogy Pólya László tervei szerint készítette Faruk király trónját.

Lugköves csészből ivott a lakodalmas vendég

Csonka Károly monostorpályi gazdálkodó vasárnap a közseg egyik módos gazdájának lakodalmán vett részt. Egy porcellán csészébe borral kínálta. A gazdálkodó felhajtotta az italt, a következő pillanat-

ban összeesett és néhány perc múlva szörnyű kínok között meghalt. Kiderült, hogy véletlenül lugköves csészből adtak inni a szerencsétlen embernek. Az ügyben a csendőrség nyomozást indított.

Ajándék-akciónk

szelvénye

27

Kíváncsi és összegyűjtendő

Kíváncsi és összegyűjtendő

Aki a folytatolagosan megjelent számokat összegyűjti, résztvesz az „ajándék-akciónk”

1938. február – március

elegendő zsákmány nem volt, kelet helyett nyugat felé fordultak és eljutottak az Ural hegységen keresztül egészen Európáig. Megjelent Európában Attila, Isten ostroma, megindult a népvándorlás, a hunok nyomása elől nyugat felé özönlöttek a germán néptörzsek, megdőlt a római birodalom és Európában új korszak keletkezett azért, mert egy kínai császár elajándékozott egy asszonyt...

mosan tanulja meg a nyelv szavaival. A hibátlan kiejtés elsajátítását hanglemezekkel oldja meg. A hanglemezek monológokat, szindarabokat, verseket, vázlatokat tartalmaznak. A professzornak óriási hanglemes gyűjteménye van.

Az olyan nyelveket illetően, amelyeknek nincs írott nyelvtana, a professzor azt állítja, hogy elegendő a szókincs felületes ismerete ahhoz, hogy a rengeteg sok nyelvtani rendszer ismeretében kiegészítse a hiányzó nyelvtani alaptételeket.

Az újságíró megkérdezte a professzort, melyek a legnehezebben megtanulható nyelvek:

— Német az anyanyelven — válaszolta — és ezért számomra a legnehezebb a németül vagy ennek keveredéseitől legtávolabb álló nyelvek megtanulása volt. Így az indián nyelv, a kaukázus dialektus és az eszkimó nyelv volt számomra nehéz, az európai nyelvek között a magyar és a baszk nyelv ment a legkevésbé könnyen.

Útlevel és vízum nélküli különvonat Budapestre!

Indul Oradeáról márc. 15-én délben. Visszatérés Budapestre márc. 20-án este
Részvételi díj lei: 1.320.- oda-vissza.

Csak egy fényképes személyazonos.
ságot igazoló okmány szükséges.

Jelenkezni lehet a

WAGONS LITS/COOK

menetjegyi irodában
Oradea, Reg. Ferdinand 2. Telefon 146

legkésőbb március 8-án este 7 óráig.

Kiszemelt áldozatait fényes es- télyeken fogadta a gengszter- vezér orvos

A kettős életű ember menekülése
előtt fel akarta robbantani házat

Páris, március 1. Kalandor-
regénybe illő, részletekben bő-
velkedő bűnügy foglalkoztatja
a francia rendőrséget. Az ügy
főhőse Raoul Saccorotti tekin-
télyes grenoblei orvos, akiről
most kiderült, hogy hosszú
évek óta kettős életet élt és
egy nagy, nemzetközi geng-
szterbanda feje.

Dr. Saccorotti tíz évvel ez-
előtt került Olaszországból Pá-
risba. Előkelő családból szár-
mazott és párisi diáktársai kö-
rében nagy feltűnést keltett
pazarló életmódjával. Nem sok
kal később Grenobleban tűnt
fel, ahol tovább folytatta fény-
űző életét, amíg utolsó fillérje
el nem fogyott. Ekkor pár évre
eltűnt és mikor visszatért, már
római orvosi diplomát hozott
magával. Erről az okmányról
most derült ki azután, hogy a
testvére diplomája volt.

Raoul Saccorotti rendelőt
nyitott, rövid idő múlva meg-
is nősült és megnyitotta sza-
lonját a város előkelőségei szá-
mára. Egymást érték a paza-
rabból-pazarabb estélyek és a
grenoblei társaság legfőbb be-
szédtemája az volt, hogy mi-
lyen pompás lakomákon látja
vendégül Saccorotti ismerőseit.
Senkisémet sejtette, hogy az el-
ismert orvos nem a gyógyke-
zelési díjakból adja ezeket az
estélyeket. A rendőrségen ak-
kor merült fel először Sacco-
rotti neve, amikor egy betörő
kihallgatása során ellentmon-
dásokba keveredett és végül
kijelentette, hogy az orvos uta-
sítására tört be. A rendőrség
eleinte nem akart hitelt adni
a betörő szavainak, de tapintá-
atosan nyomozást indított amely
megdöbbentő eredményre ve-
zetett. Kiderült, hogy Sacco-
rotti nem társadalmi szempont-
ból látja vendégül olyan gyak-
ran a város előkelőségeit, ha-
nem, hogy a bensőséges kap-
csolatok segítségével megál-
lithassa: hol érdemes betörni,
melyik lakásból mit érdemes
elvinni. Így történt azután,

hogy az utóbbi évek betöréseit
néi a sok festmény közül min-
dig a legértékesebbet vitték el,
sőt előfordult az is, hogy a be-
törőknek semmi egyébre nem
volt szükségük, mint egyetlen
nagyértékű antik szekreterre.

A nyomozás kiderítette még
azt is, hogy Saccorotti ugyan-
abban a házban, ahol lakott, a
lakáson titkos raktárt és kis

dolgozókamrát rendezett be. —
Amikor a rendőrség meglepe-
tőszzerűen rajta akart ütni az
orvoson, éppen a padláskamrá-
ban tartózkodott. Mikor fel-
szólították, hogy nyissa ki az
ajtót, kikiáltotta, hogy ha meg
próbálnak betörni hozzá, föl-
robbantja az egész házat. A
rendőrség emberei elhatározták,
hogy kiéheztetik Saccorot-

tit és két napon át megszállva
tartották a padlást. Harmad-
nap, mikor ismét felszólították,
hogy nyissa fel az ajtót és nem
kaptak választ, behatoltak a
tetőkamarába, de legnagyobb
meglepetésükre senkit sem ta-
láltak: az orvos a tetőkön ke-
resztül elmenekült. A kamrá-
ban a kofferek egész arzenálja
állott: tele egyverekkel, csillá-
rokkal, kínai szobrokkal, japán
butorokkal és ezüst edények-
kel. Az egyik vasszekrényben
két gránát, hatvan töltény, egy-
zárk puskapor és robbantó zsi-
nór volt, ami arra enged kö-
vetkeztetni, hogy az ál-orvos
tényleg fel akarta robbantani a
házat. A rendőrség erőiesen
kutatja a szökésben levő ál-
orvost.

Aranykincs egy 500 éves házban

Debrecen, március 1. A deb-
receni főútcán a Hangya egy
háromemeletes üzletházat épít
és a telken lévő ötszázéves há-
zat most bontják. Szombaton a
munka befejezésekor a kőmű-
vesek egy befalazott üregre
bukkantak, amelyben

hatalmas vasládát találtak.
Csákánnyal szétverték és leg-
nagyobb meglepetésükre

nagy tömeg régi bankót és
Mária Teréziás aranytallért
találtak.

A régi bankókat, amelyek tel-
jesen értéktelenek, szétdobál-
ták az aranytallérokat pedig —
szétkapkodták.

Késő éjszaka kapott jelen-
tést a rendőrség az értékes
kincsleletről úgy, hogy már

csak 18 darab aranyat tud-
tak megmenteni.

A lebontás alatt álló ház
1849-ben a Debrecenben tar-
tózkodó magyar kormány bel-
ügyminisztériumának és titkos
rendőrségének a székháza volt,
majd a szabadságharc leverése
után Paskievics orosz tábornok
szállt meg benne.

Eltűnt a legújabb típusu angol bombavető repülőgép

London, március 1. Négy na-
pig tartó szakadatlan kutatás
után feladták a reményt, hogy
sikerül megtalálni azt a bomba-
vető repülőgépet, amely csü-
törtökön startolt és azóta nincs
hír róla. Az angol légiflotta
egyik legújabb típusu bomba-
vető gépéről van szó, amely-
nek eltűnésével kapcsolatban
vásárnap a légügyi miniszter-
ium hivatalos jelentést adott ki.
Eszerint a hárommotoros gép
három katonai pilótáját halott-
nak kell tekinteni, mert semmi
remény sincs arra, hogy élve
meg lehessen őket találni.

A vasárnapi lapok feltűnő
beállításban közlik a bomba-
vető gép eltűnésének rejtélyes
esetét. A Wellesley típusu re-

pülőgép szerkezetét a legszigor-
rubbi hadi titoknak tekintették.
A Sunday Express annak a
gyanujának ad kifejezést, hogy
egy rejtélyes kémkedési eset

történt. A lap lehetségesnek
tartja, hogy a repülőgépet ké-
mek kerítették hatalmukba,
hogy megismerjék a féltve ör-
zött szerkezeti titkokat.

Kongresszust tart Prágában a dunai államok ifjusága

Prága, március 1. Prágában
most kezdődött meg a duna-
medencei ifjuság kongresszusa.
A kongresszust a csehszlovák
fiatalság rendezi és azon részt-
vesznek a jugoszláviai, ausz-
triai, lengyelországi, magyar-

országi, bulgáriai és romániai
ifjusági kiküldöttek.

A kongresszus a duname-
dencei országok kulturális, gaz-
dasági és mezőgazdasági kér-
déseivel foglalkozik. A kon-
gresszust P. Zenkel Prága pol-
gármestere nyitotta meg.

„Dalos madár... a szerelem”

10 gyereke van Oradea legöregebb dalossának

Dalos-ünnep a Református Körben

Molnár Ferenc világhíres „Harmonia”-ja óta nem láttam széleskörű, nagyszabású dalos megnyilvánulást. Tizenkilenc dalos a református Kulturpalotába tartott, hogy átvegye az országos dalosszövetség kitüntetését és ezer és ezer ember tartott a református Kulturpalotába, hogy ennek a szép és bensőséges ünnepségnek tanuja legyen.

A Református Kör Dalkarának 19 tagja évtizedek — kö-

zülük három több, mint négy évtized óta áll a dal, a nótaszolgálatában és működik közre — amint Csernák Béla egyházkerületi főjegyző nagyhatalmú beszédében mondta — a szíveket, lelkeket egységbe összefogó dal, nótakultiválásában.

Az országos dalosszövetség nevében Tárca Bertalan főtákar köszöntötte a jubilánsokat. Lelkes szavakban üdvözölte ezeket a „dalos katonákat”, akik a napi munka után reggelig tartó próbákon vesznek

részt, hogy kultiválják a dalt, amely harmóniát teremt a lelkek között. Példának egy csomó népdalt sorolt fel s az enymeráció során eljutott a legszébb nótához, minden dalosok szemefényéhez, hogy „Csak egy kislány van a világon”...

A beszéd után átadták a jubiláns dalosoknak az emlékérmeket és Kondor Viktort, id. Kovács Bélát, Zemplényi Ferencet arany, a többi 16 dalost ezüst éremmel tüntették ki.

Aki tiszszerezen ellenzi az „egykét”

A dalosok szeniorja Kondor Viktor, aki 43 esztendő óta dalol. Kondor Viktor jól megtermett, deresfejű, nagybajszu magyar. 59 éves.

— Tévedés csuszott be, kérem szépen. Elírás. Nem 42 éve, hanem 43 éve énekelek. Én az első itteni dalosok közül való vagyok, még a megboldogult Gerencsér Mihály karnagy alatt kezdtem. Ott tanultam mesterséget a Pázmány Feri édesapjánál. Ezeket a gyerekeket mind a térdemen ringattam.

A 40—45 éves „gyerekek” nagy tisztelettel hallgatják az érekes doyen beszédét. Az öregnek pedig van mondanivalója.

— Azóta, hogy 43 évvel ezelőtt elkezdtem, állandóan mindig és mindenütt énekeltem. Ha nem is tartózkodtam Oradea, akkor is felkerestem mindig az énekkart és mindenütt kivettem a részem a munkából. Egy ízben Perlisor községbe kerültem, ahol csak románok és szászok laktak. Én voltam az egyetlen magyar. Énekkarnak hire hamva sem volt, a két náció egyáltalán nem törődött egymással. Erre én felkerestem a tanítót, aki tudott hegedülni, ismerte a „kótát” és megszervezték az énekkart. Románokból szászokból vegyesen. Attól kezdve együtt élt a falu...

— Nekem sok bajom, sok gondom volt. De minden munkám, gondom között, a sok gyerek között is mindig megmaradt az „ambicióm” a dal iránt.

Az öreg nagyot nyel. Látszik, hogy valami érdekes közlést akar tenni. Kiböki:

— Tíz gyermekem van, tetszik tudni. A legidősebb 16 éves, a legfiatalabb 9 napos. A feleségem holnap jön ki a szülédeből. De, én énekelek. A gyerekek, — nyolc fiú, két lány — úgy sorakoznak egymás mellett, mint a harmonium pipjai. Én nem élek „egykérendszerben”. És mindnek jó hangja van. Mind énekelni fog

— Nagy büszkeséggel tölt el, hogy nyolcadik gyermekemnek Öfelsége Károly király a keresztapja. Ennek a tizediknek, most Mihály nagyvajdát akarom felkérni keresztapának. Tetszik tudni, elárulok én valamit. Öfelsége annak idején megajándékozott 10.000 lejjel. Én nem a pénzre reflektálok. De, tetszik tudni, én valaha vasutas voltam, első osztályú

vonatvezető. 1919-ben kikerültem az államtól. Azóta nem kapok nyugdíjat. Pedig már sokan megígérték. Most pedig teljesen munkanélkül állok. Nagyon boldoggá tenne, ha a fenséges urék tennének egy lépést az érdekében, hogy megkapjan jogos nyugdíjamat.

Boldoggá tennének egy tíztagú énekes családot. (t. t.)

Az üzleteket fosztogatta, hogy a szegényeket támogathassa

A környékletesség a legszébb érzés. Nincs gyönyörűbb, mint mikor valaki utolsó falatját is megosztja a szenvedőkkel. Ellenben igen kivételes jelenség, hogy a magasztos erkölcs a bűnözéssel párosuljon, hogy valaki a mások tulajdonából elégitse ki felbuzgó szívigényét. E furcsa jószágunk meglepő példája a Magyarországból évtizedekkel ezelőtt ki vándorolt Varró Anna, aki Kanada Weland városának börtönében halt meg néhány nap előtt. Valósággal rém volt lakóhelyének és a szomszédos városokba is igen gyakran kirándult, hogy azoknak üzleteit is fosztogassa. Mindent, ami a keze ügyébe került, elűntetett ez a páratlan ügyességű bolti szarka, azután pedig vagy házi orgazdjánál értékesítette, vagy pedig otthonában rejtette el a zsákmányt. Lakásának egyik szobájában egész a menyezetig tornyosodott a sok lopott holmi. Elállt a rendőrség szeme-szája; mikor meglátta az óriási tömegű áruválogatást. Lőn azonban még nagyobb a csodálkozás, mikor kiderült, hogy mi sarkalta a tetteit e mohó tevékenykedésre.

A tolvajná szeretetszomogokat készített gazdag készletéből. Volt ezekben a kis csomagokban minden: férfiak szá-

mára cipő, nyakkendő, gyönyörű szabású amerikai ing, sőt itt-ott egy szép szivarszipka, cigarettatárca is, hogy ehébb luxuszgények is kielégüljenek. Az asszonyok sem jártak rosszul: fehérnemű, sál, harisnya, egy-egy üveg parfüm, vagy kölnivíz volt osztályrészüik. A gyermekeknek édes-ség, gyümölcskonzerv, csokoládé jutott az arányszívű tolvajnéni jóvoltából, aki adományaival elárasztotta egész Magyarországot. Ötletszerűen hol ebben a városban, hol a másik közszében jelentek meg ezek a csomagok. Mentek azonkívül a pénzesutalványok is. Varró Anna úgy működött, mint egy egész szeretetmisszió együttvéve.

Most, hogy kiderült a tur-

Férfi és női

szövetmaradékok,

egész öltöny és kabát méretben is, **szabókellékek, ingzeifir, damaszt és vászon maradákok** érkeztek

Steiner maradékoshoz

Calea Victoriei 3. az udvarban balra

Fizetés helyett leütötte szabóját

București, március 1. Mitulescu vizsgálóbíró tegnap letartóztatta Tanase Anghel bucurești lakost, aki különös módon fizette ki szabóját. — C. Turlea szabó egy öltözet ruhát csinált részletre Tanase Anghelnek, aki az utolsó részletért — 120 leiért — jelentkezett. Fizetés helyett Tanase egy furkósbottal hétszer úgy ütötte föbe a szabót, hogy az eszméletlenül rogyott össze.

Szennéegelt a cigaretta miatt egy gazda

A magyarországi Előszállítás közszében Takács Mihály gazdálkodó égő cigarettával aludt el az ágyában. A cigaretta parázsától kigyulladt az ágyne-mű lángbaborult a ház és Takács Mihály szennéegelt.

pisság, mindennek vége. De vége szegény Varró Annának is, akinek beteges megszállottságára való tekintettel enyhébben ítélte meg bűneit a welandi bíróság. A jólelkű tolvajná legutóbb a börtön kórházába került. Álmatlanságban szenvedett s baját nem tudták megszüntetni sem az orvos-ságok, sem a csillapítók. Megmérgezte magát és meghalt. A sirban biztos megtalálja a jü-galmát és az ég bocsánatát is e jobbsorsra érdemes zaklatott lélek.

Tanárnők ne cigarettázzanak az iskolában

A közoktatásügyi miniszterium körrendeletet intézett az összes tanfelügyelőségekhez, amelyeknek felhívja a figyelmét arra, hogy a tantestület egyes női tagjainak az iskolában való viselkedése nem felel meg a nevelő szerepének. Az ilyen viselkedés nem nyújt jó példát a leánytanulóknak és ezért a tanárnőknek nem szabad az iskolában cigarettázni sem nem szabad arcfestéket használniok. Akik a rendelkezést nem tartják be, büntetésben részesülnek.

Gál Zoltán

most megjelent új

Román nyelv-tanfolyama

kapható a

Pásztor Ede cégnél
Ara 120 lei.

Öfelsége

București, március 1. A vasárnap ünnepélyesen szentesített alkotmány szövege megjelent a hétfői hivatalos lapban. Öfelsége sajátkezüleg tüntette ki a kormány tagjait és a

kitüntette a kormány tagjait és Istrate Micescut

népszámlálás eredményét összegező birókat, valamint Istrate Micescu volt külügyminisztert, akinek az új alkotmány megszövegezésében jelentős szerepe volt.

Egy német katona egy harci kocsival átrobogott Franciaországba

Páris, március 1. Az elmúlt szombaton Walduissénál a francia-német határon, Thionville-től néhány kilométerre, Németországból egy páncélos, gépfegyverekkel felszerelt harci kocsí rohant át nagy sebességgel Franciaországba. Néhány kilométer után a gépkocsit megállott és vezetője, egy fiatal

német katona megadta magát a francia hatóságoknak. Megállapították, hogy a harci kocsí a legújabb mintájú és minden területen nagyszerűen tud mozogni. A katona kijelentette, hogy megszökött Németországból, de szökésének okát nem árulta el. A harci gépkocsit a francia hatóságok lefoglalták.

Ötévi fegyházra ítélték a soproni revolveres dráma hősnőjét

Róth Mihályné gazdag soproni magánzónó már régebben revolverrel rálőtt volt vőlegényére, Kovács János nyugalmazott postatisztre. Róthné akkor kéthónapi fegyházra ítélték. Közben Kovács megnősült. Róthné, amikor kiszabadult, —

megleste a férfit és megint rálőtt és súlyosan megsebesítette. A merénylő asszonyt a soproni törvényszék ötévi fegyházra ítélte. A győri tábla most jogerősen helybenhagyta az ítéletet.

Csak „vagyonát akarta menteni“

a csempészésért lefogott oradeai milliomos

Tegnap érthető feltűnést keltett Oradeán Deutsch Aladár, az általános ismert és a közgazdasági életben nagy szerepet játszó pénzember bucarești letartóztatásának híre. A hirt Deutsch Aladár baráti köreiben tulzottnak tartották. A fővárosi jelentések után felkerestük lakásán Deutsch Aladár feleségét, hogy részletes felvilágosítást kérjünk a tényállásra vonatkozóan.

Deutsch Aladárné, most gyógyult fel a betegségéből és semmiféle felvilágosítást nem tudott nyújtani. Különben sem foglalkozik üzleti ügyekkel és nem tudja, hogy miről van szó. Csak a meggyőződését hangoztatja:

— Teljesen alaptalan a férjem ellen indított hajsza.

Deutsch Aladár sógora Klein Izidor, részletesebb felvilágosítást nyújt:

— A sógorom ellen feljelentést adtak be azon a címen, hogy ki akarta sipholni külföldre a vagyonát. Természetesen milliárdokról van szó a feljelentésben. Ténylegesen azonban nem találtak semmi kompromittálót és nem is tudtak megállapítani, semmi szabályellenest és ügye nincs összefüggésben a börtöndöklő kikapart aranycsempészési ügyben. A vizsgálatot igen erélyesen folytatják le, mert igyekez-

nek a vádakát bizonyítani. A sógorom azonban, aki biztos abban, hogy ártatlan, még ügyvédet sem akar fogadni, mert igazsága tudatában bizik benne, hogy szabadon fogják bocsájtani. Bucurestiben ma tartanak tárgyalást ebben az ügyben és én is remélem, hogy a tárgyalás után szabadlábra fogják helyezni a sógoromat.

Bárddal vágta le felesége fejét egy német festő

A Stefani ügynökség jelenti Milánóból:

Arthur Weidlich 57 éves német rajzoló, aki 49 éves feleségével Milanóban lakott, tegnap éjszaka idegrohamában egy éles bárddal levágta felesége fejét. miközben az aludt majd ugyanazzal a fegyverrel több sebet vett önmagán. A merénylőt letartóztatták és a fogház börtönébe szállították.

Nemzeti szocialista területté akarták kikiáltani Stájerországot

A nemzeti-szocialisták Grácban valami külön kormányfélét akartak szervezni azzal a programmal, hogy tovább harcolnak a Németországhoz való csatlakozás mellett. Megtörténhetik az is, hogy a gráci nemzeti-szocialista vezetők Stájerországot nemzeti-szocialista területté kiáltják ki és a német birodalom védnöksége alá helyezik. Ha az osztrák kormány hadsereget küld ellénk, ez okot szolgáltatna a német beavatkozásra. Schuschnigg kancellárnak most sikerült megakadályoznia a zavarkat, mert az osztrák hadsereg mellé állott.

A FECSKÉK,

a darvak és a GÓLYÁK a TAVASZ hirnökei

A sorsjegyek, amelyeket az ÁLLAMI SORSJÁTEK AURORA sorsjegyárudáinál vásárol, a gazdagság és a vigság hirnökei.

MÁRCIUS 15.-én a XVI. Sorsjáték I. osztályának a húzása.

EGY SORSJEGY az Állami Sorsjáték AURORA sorsjegyárudaitól egész életére megszabadítja a gondoktól.

ÁLLAMI SORSJÁTEK AURORA SORSJEGYÁRUDÁI

Bihormegyei székhely:

UNION S. A. Oradea

Bulv. Regele Ferdinand 1. Telefon 4.22

Kötelezte a prefektura a tisztviselőket a vasárnapi templomba menetelre

A közigazgatás új szellemmel való telítésének első intézkedéseként, a bihormegyei prefektura kötelezővé tette, hogy a tisztviselők látogassák a vasárnapi istentiszteleteket. Megállapítást nyert ugyanis, hogy a tisztviselők nemcsak vasárnaponként, de a nemzeti ünnepek alatt is távolmaradtak az istentiszteletekről. Különösen a falvakon, ahol a közigazgatási tisztviselőknek kell jó példával előljárniok ez rossz hatást keltett s ezért hozta meg most intézkedését az erkölcsi és ha-

zafias érzés emelésére a megyei prefektura.

Hlinka súlyos kijelentései

Prága, március 1. Hlinka tegnap súlyos kijelentéseket tett a sajtónak. Kijelentette, hogy a szlovének új, autonóm területet követelnek maguknak. Hodzsa nem ura a helyzetnek s ezért kormányában nem is vesz részt.

A kiválasztott

— Regény — 59

Maga Hale-Storford is egész addott nap otthon tartózkodott. Nem hagyta el a házat, vagy legalább is a kertet. Az a kocsi tehát, amely miss Rossitert megijesztette és halálát okozta nem lehetett Hale-Storfordé. Idegen kocsi sem lehetett, amelyet ő hajtott, mivel egész nap otthon tartózkodott. Az is problémát okozott, vajon egyáltalán más autó miatt halt-e meg Miss Rossiter? Mégis ez volt a legvalószínűbb feltevés... Bevallom, itt megfeneklett az okoskodásom... Tovább vizsgálódva azután fölfedeztem, hogy ez a torony nem elhagyott, hanem laknak benne. Minden áron tudni akartam, mi van itt belül? Nehéz eset volt, mert a házból minden pillanatban szemmel lehet tartani az építményt. Mégis sikerült bejutnom, amikor Hale-Storford távol volt. Beléptem kor azonnal a szemembe örlő a falon lógó tűkör, amely a megszokottnál sokkal nagyobb volt... Szemügyre vettem. Nézttem, nézegettem hosszú ideig. Egyszerre magam előtt láttam a falon levő hasadékot... A hasadékot és a tűkört... És akkor tisztában voltam az egészszel...

Leemeltem a tűkört a helyéről. A keret felső részén frissen vágott lyukat találtam. A hátú farészen pedig durva horzsolásokat. Eszembe jutott az odalent levő kidőlt köris. És láttam az egész pokoli munkát.

Elhallgatott és Lucashoz fordult:

— Nagyon sajnálom, hogy olyan vadul hajtottam.

— Sosem tervezte, fanyarkodott Lucas — ha ön meg van elégedve.

Anthony mosolygott:

— Nem baj, ez volt az egyetlen mód arra, hogy meggyőzzem. És, ugye, sikerült meggyőzőm?

Lucas némán bólintott.

— És most — kérdezte Anthony — mi történik Hale-Storforddal? Hajlandó figyelmeztetni őt? Ha nem is találja elég bizonyítéknak az én állításomat, meg kell lennie.

Lucas biccentett:

— A bizonyíték elégséges — mondta a szoba közepén állva és körülnézett. — De hogy a manóba cipelte le és föl azt a nagy tűkört? Egy ember nem bírja el.

Anthony ellenkezett.

— De elbírja. Ma este is egy ember csinálta az egészet. Ha most fűttenek, White három perc alatt itt lesz a tűkörrel. A keret nem tömör fa.

— Külön erre a célra készült? — vágott közbe Pike.

Anthony a fejét rázta:

(Folyt. köv.)

APRÓHIRDETÉSEK

Az apróhirdetés ára szavanként 2 lei. A legkisebb hirdetés 10 szóig 20 lei. A rumba igazoló-jegy szelvényei ellenében 10 szavas apróhirdetést 10 lejért közölünk. Jelíggel, vagy „cim a kiadóban” jelzéssel feladott hirdetéseknek 10 lej pótdíj fizetendő. Csak válaszbélyeges érdeklődésre válaszolunk.

Előfizetési díj havonta 40 lei

PÓSTA

Róna fényképésznél

legolcsóbb, legszebb a fénykép!!

6 drb csak 80 lei!

Ugyanaz, ami a kirakataimban látható!

Kérem a n. é. közönséget, ne hagyja magát a konkurenciától félrevezetői

Házasság céljából megismerkednék ref. szép fiatal nővel, kinek hozománya van. Fényképés ajánlatok „Utazó” jelíggel. 749

Férjhez menne 40 éves nő nyugdíjas vagy jobb iparos férjhez, kinek a vagyon nem életkérdés. Jelíge: „Március”. 771

ÁLLÁS

Nagyobb kifizetőt felvesszünk. Cim a kiadóban. 659

Megbízható, ügyes lapárosokat (nőket is) alkalmazunk jó keresettel. Jelentkezni a kiadó hivatalban. 657

Keresek szobaleányt, jó bizonyítványokkal azonnalra. Jelentkezni délután 5 órától, Str. Brătianu 17. 750

Tanulót vagy tanulóleányt románul tudót, csakis jó családból vesz Pásztor Ede papír és írószerkereskedés. 653

Ügynökök (ügynökök) felvételnek, jó keresettel. Cim a kiadóban. 660

Ügyes mindenféle, esetleg bejárónő felvétel. Str. Rimanoczy 3, emelet jobbra. 773

Ügyes mindenféle azonnal felvétel. Melki Apátság Borpincéje, Piata Mihai Viteazul 1. 764

Fiatal román cipőkereskedősegéd állást keres. Címet a kiadóra kér. 768

Leányt bejárónénak délelőttre azonnalra keresek egy személyhez. Lazar Aurel ucca 11. udvarban jobb sarok, Schönék. 769

VÉTEL-ELADÁS

Csépőgarbitura 8-as Schutleworth MÁV kazánal eladó. Bozsányi, Kovács Episcopia Bihor. 719

Borbélyberendezés olcsón eladó. Str. Sf. Gheorghe No. 3. 770

Megvételre keresünk 400 jegyét (nigra, kanadai, rezgő). Ajánlatokat: Primăria Iermata neagră, județul Arad. 772

Eladó teljesen új, még nem használt, egy drb. 50-es, egy darab 100-as légfűtéses csibekeltető gép, továbbá egy darab 300-as, egy drb. 500-as, műanyaga „Kühne” gyártmányok. Eredeti gyári árak. — Csak válaszbélyeggel ellátott, levelekre válaszolok. Fajbaromfi tenyésztés, Oradea, Strada Franceză 12.

Az örökség-szelhámos trükkje

Budapest, március 1. Kunz Róza 47 éves volt gyári munkásnő pár héttel ezelőtt megismerkedett Danis Sámuel lakatosmesterrel és a feleségével akik a Salétrom-uccában laknak. Megtudta, hogy a házaspár egy albérlőt keres, akiben minden tekintetben megbízhatnak. Kunz Róza elment Danisékhoz és megnyerő modorával elhitette a házaspárral, hogy

valamikor jobb napokat látott, érettségije is van,

de a sors mostoha viszonyai következtében most átmenetileg rosszul megy a dolga. Azt is hangoztatta, hogy nem tart örökké ez a rossz helyzete,

egyik rokona 9000 pengőt hagyott rá

és rövidesen eldől az ő javára az örökségi per, akkor nem lesz semmi gondja. Danisék odavették magukhoz a nőt, ki-

sebb összegekkel is támogatták mire Kunz Róza érzélgős hangon kijelentette előttük, hogy meghálálja nagy jószágukat.

— Én maguknak adom a kilencezer pengő örökséget, amit a közeli napokban megkapok, csak arra kérem Danis urakat, hogy bánjanak jól velem, mint eddig és tartsanak el életem végéig.

Kunz Róza másnap levelet mutatott fel, amely géppel volt írva és egy fővárosi ügyvéd aláírása szerepelt rajta. A levélben arról volt szó, hogy március első napjaiban Kunz Róza megkapja a kilencezer pengőt. Később Danisék egyik rokonuknak is elmondták Kunz Róza kívánságát és annak a tanácsára elmentek az ügyvédhez érdeklődni. Ott azután kiderült, hogy közönséges szélhámosság történt.

Kunz Rózának soha nem volt semmiféle öröksédsége és az ügyvéd nevét ráhamisította a levélre.

Most már az ügyvéd is mint feljelentő szerepelt és tegnap Kunz Rózát csalás címén letartóztatta a rendőrség.

MÁRCIUS 13-án tüneményes istentisztelet keretében oldozzák fel a politikai eskütétel alól az állampolgárokat. A Szent Szinodus elhatározta, hogy az Ortodoxia vasárnapján, március 13-án, ünnepélyes istentiszteletet tartanak, amelyen feloldozzák a lelkészek a politikai esküt tett állampolgárokat. A prefektura ennek a határozatnak végrehajtására megtette az összes lépéseket. Az összes közigazgatási hatóságok és közegek örködni fognak, hogy az istentiszteleten minden állampolgár résztvegyen, főleg azon polgárok, akikről közismert, hogy résztvettek ilyen politikai eskütételen. Ezeknek a távolléte csak igazolt esetekben fogadható el. Az istentiszteleten kötelesek résztvenni az összes jegyzők, bírák és közigazgatási tisztviselők. Azokon a helyeken, ahol egy jegyző több községnek a vezetője, az istentiszteletet március 13 után következő vasárnapokon tartják külön minden községben, hogy a jegyző mindegyiken résztvehessen.

Rádió műsor

CSÜTÖRTÖK:

BUKAREST: 7.30: Ritmikus torna, rádióhíradó, reggeli hangverseny, háztartási, orvos tanácsok. 13: Időjelzés, időjárás, kulturális hírek, sport, vízállás jelentés. 13.10: Déli hangverseny közvetítése. Közben: Sport hírek adása. 13.40 Gramofonlemez. 14.15: Hírek, időjárásjelentés, rádióhíradó. 17 Gyermekóra. 18 Tánczene. 19.50 Felolvasás. 20.05 Alexandrescu olasz dalestje. 21.15 Filharmonikusok az Atheneulból, szünetben hírek. 22 Filharmonikus hangverseny, 23 Lemezek.

BUDAPEST I. 7.45 Torna. Utána: Gramofon. 8.20 Étrend. 11 Hírek. 11.20 és 11.45 Felolvasás. 12.10 Vízjelzőszolgálat. 13 Déli harangszó. — 13.05 Hanglemezek. 14.30 A rádió szalonzene. 17.15 Háztartási előadás. 18 Állategészségügyi tanfolyam. 18.30 A 2. honvédgyalogezred zenekara. 19.25 Közvetítés a Magyarok Világkongresszusa budapesti irodájából. 20 Cigányzenekar. 20.40 Kisfaludy Károly emlékezete. 22.15 Dohnányi Ernő IX. Beet hoven zongoraestje. 23.05 Jazzzene. 23.40 Olasznyelvű előadás. 24 Hangv.-zene.

NYOMATOTT PÁSZTOR EDE CÉGNEL ORADEA